

- Kwiatkowski T.: Logika w programie szkół Komisji Edukacji Narodowej, [w:] Ze studiów nad Komisją Edukacji Narodowej i szkolnictwem na Lubelszczyźnie. Rozprawy i artykuły, Lublin 1973, s. 167-223 (toż w: T. Kwiatkowski, Szkice z historii logiki ogólnej, Lublin 1993, s. 127-184).
- La Querelle des Anciens et des Modernes. XVIIe – XVIIIe siècles, red. A.-M. Lecoq, Paris 2001.
- Le Clerc J.: Logica sive ars ratiocinandi. Logica, Ontologia, Pneumatologia, t. 1, Amstelodami 1692.
- Lough J.: Essays on the Encyclopédie of Diderot and d'Alembert, London 1968.
- Lubieniecka J.: Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych, Warszawa 1960.
- Marcil-Lacoste L.: Claude Buffier and Thomas Reid. Two Common-Sense Philosophers, Kingston 1982.
- Mizia T.: Szkoły średnie Komisji Edukacji Narodowej na terenie Korony, Warszawa 1975.
- Montgomery F. K.: La vie et l'œuvre du Père Buffier, Paris 1930.
- Mrozowska K.: Funkcjonowanie systemu szkolnego Komisji Edukacji Narodowej na terenie Korony w latach 1783-1793, Wrocław 1985.
- Narbutt O.: O pierwszym polskim podręczniku logiki. Z rozważań nad filozofią Oświecenia, Łódź 1958.
- Northeast C. M.: The Parisians Jesuits and the Enlightenment 1700-1762, Oxford 1991.
- Pago Th.: Johann Christoph Gottsched und die Rezeption der Querelle des Anciens et des Modernes in Deutschland, Frankfurt am Main 1989; München 2003.
- Puchowski K.: Edukacja historyczna w jezuickich kolegiach Rzeczypospolitej 1565-1773, Gdańsk 1999.
- Régis P. S.: Système de philosophie, contenant la logique, la métaphysique, la physique et la morale, t. 1-3, Paris 1690.
- Rigault H.: Histoire de la querelle des anciens et des modernes, New York 1963 (reprint wyd. Paris 1859).
- Risse W.: Logik der Neuzeit, t. 2: 1640-1780, Stuttgart 1970.
- Snyders G.: La pédagogie en France aux dix-septième et dix-huitième siècles, Paris 1965.
- Sommervogel C.: Bibliothèque de la Compagnie de Jésus, t. 1-10, Bruxelles 1890-1909.
- Sortais G.: Le cartésianisme chez les Jésuites français au XVIIe et au XVIIIe siècle, Paris 1929.
- Stasiewicz I.: Poglądy na naukę w Polsce okresu Oświecenia na tle ogólnoeuropejskim, Wrocław 1967.
- Ustawodawstwo szkolne za czasów KEN. Rozporządzenia, ustawy pedagogiczne i organizacyjne (1773-1793), wyd. J. Lewicki, Kraków 1925.
- Ventosa Aguilar J. A.: El Sentido común en las obras filosóficas del P. Claude Buffier, S.I., contribución a la historia de la filosofía del sentido común, Barcelona 1957.
- Wilkins K. S.: A Study of the Works of Claude Buffier, Genève 1969.
- Zabieglik S.: Krzywe zwierciadło filozofii czyli dzieje pojęcia zdrowego rozsądku, Warszawa 1987.

ON THE HISTORY OF THE DIDACTICS OF LOGIC
IN THE SCHOOLS OF THE COMMISSION FOR NATIONAL EDUCATION:
CLAUDE BUFFIER S.J.

Summary

The studies on the history of logic in the Polish schools of the Commission for National Education in the period of the Enlightenment that have been published up to date evaluate the educational practice with respect to its accordance to Condillac's work. His textbook was indeed

ordered by the Commission for its schools, and it was also evaluated highly, but it was not published in the Polish language. From the rules of the Commission and its didactic practice, which made use of a series of the most eminent eclectic textbooks on logic then functioning in the European school, we can deduce that the Commission must have evaluated Condillac's book as too one-sided. Aside to his approach, there functioned in the then Polish school a number of other studies. The Commission exposed a textbook written by the French Jesuit, Claude Buffier, in the first place. Despite the fact that he was close to modern solutions, e.g. Descartes' and Locke's, nevertheless he showed respect for scholastic tradition. Accordingly, he presented a group of solutions well-known from the traditional approaches. He only emphasised, in the modern spirit, how important is the veracity of the premises of syllogism as the fundamental condition for the veracity of the conclusion. It follows that the role of the theory of reasoning was limited and at the same time the value of epistemological problems was stressed.

Summarised and translated by Rev. Stanisław Janeczek

Słowa kluczowe: historia filozofii nowożytnej, historia logiki, historia oświaty, Claude Buffier.

Key words: history of modern philosophy, history of logic, history of education, Claude Buffier.

Information about Author: Rev. Prof. Dr STANISŁAW JANECEK – Chair of History of Polish Philosophy, Faculty of Philosophy, The John Paul II Catholic University of Lublin; address for correspondence: Al. Raławickie 14, PL 20-950 Lublin; e-mail: janeczek@kul.lublin.pl